

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I

KULTURY I CYWILIZACJE W ŚREDNIOWIECZU 7

WPROWADZENIE 8

EUROPEJSKA PRZESTRZEŃ CYWILIZACYJNO-KULTUROWA W ŚREDNIOWIECZU 10

 Narodziny Europy 10

 Osiągnięcia wczesnośredniowiecznych ludów europejskich 19

 Cesarstwo bizantyjskie (do 1453 r.) 27

 Kultura i wpływy krajów islamskich 39

 Mapa polityczna Europy XI-XV w. 46

 • Państwo Kościelne a cesarstwo 46

 • Państwa Europy Zachodniej (Anglia Francja) 51

 • Państwa Europy Środkowej i Wschodniej 55

 • Państwa skandynawskie 60

 • Państwa Europy Południowej 60

 Życie w średniowiecznej Europie 62

 • Wzrost zaludnienia i migracje 62

 • Rozwój rolnictwa 62

 • Wzrost miast 63

 • Ekspansja handlowa Europy 64

 • Zdobycze technologiczne 66

 Filozofia i nauka średniowiecza – konfrontacja nauki i rozumu 70

 Literatura i sztuka 72

 Władza monarsza i ciała przedstawicielskie (aktywność społeczna) 75

AZJA W WIEKACH ŚREDNICH 77

 Mogołowie 78

 Chiny i strefa ich oddziaływań 83

 Japonia w późnym średniowieczu 90

 Indie i ich przestrzeń cywilizacyjna 92

AFRYKA W WIEKACH ŚREDNICH 97

CZĘŚĆ II

ŚWIAT W CZASACH NOWOŻYTNYCH XVI-XVIII WIEKU 103

WPROWADZENIE 104

EUROPEJSKA EKSPANSJA ZAMORSKA (WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE) 106

Pierwsze wyprawy	106
Portugalski imperializm	110
Hiszpanie w Ameryce	112
Sukcesy Holendrów	116
Zdobycze angielskie w Indiach i Ameryce	118
Chiny i Japonia w okresie ekspansji europejskiej	124
Odkrywanie Australii i Oceanii	129
EUROPA W OKRESIE RENESANSU	132
Narodziny kapitalizmu	132
Zmiany w europejskich strukturach władzy	135
Reformacja	140
Filozofia i nauka renesansu	143
Kultura i sztuka renesansu	146
EUROPA W XVII I XVIII WIEKU	149
Świat wielkich mocarstw	150
Angielski parlamentaryzm	162
Rewolucja francuska	165
Początki rewolucji przemysłowej	169
Rozwój nauki i myśli filozoficznej	174
Kultura i sztuka baroku i oświecenia	177

CZĘŚĆ III

DYNAMIKA CYWILIZACJI XIX I XX WIEKU	183
WPROWADZENIE	184
ŚWIAT PRZED PIERWSZĄ WOJNĄ ŚWIATOWĄ (1800-1914)	186
Ekspansja kolonialna Europy	186
Ruchy niepodległościowe w Ameryce Południowej i Środkowej	192
Rozwój Stanów Zjednoczonych i Kanady	194
Zmiany na mapie politycznej Europy w XIX w.	196
Ważne osiągnięcia naukowe i techniczne	203
XIX-wieczna kultura i sztuka	206
ŚWIAT XX WIEKU	208
Pierwsza wojna światowa	209
Rewolucja w Rosji	211
Dwudziestolecie międzywojenne	213
Druga wojna światowa	216
Zmierzch europejskiego kolonializmu	219
• Azja	219
• Afryka	225
Przemiany na kontynencie amerykańskim	227
Europa po drugiej wojnie światowej	230
Filozofia, nauka, technika	234
Literatura i sztuka XX w.	238